

[Axel Kristensen.]

lov, og hvor meget der kan have været i forvejen, ikke har haft nogen afgørende indflydelse på industrien.

Det, vi sagde sidste gang, og som jeg kort skal gentage, er, at man tidligere fik aldeles glimrende industriarbejdere ud af de arbejdere, der afskydes fra landbruget, fordi disse var trænet i at arbejde, de var trænet i at bruge almindeligt værktøj, som også meget ofte brugtes i industrien dengang og vel også i nogen måde nu, om ikke i samme omfang. Man fik dér en udmærket forsyning af arbejdskraft til industrien og havde noget at bygge på. Men efterhånden bliver landbrugerne en så lille del af den danske befolkning — det er vist 17 pct. nu; da jeg var ung, var det 30 pct., og vi kan vente, at det i løbet af relativt få år bliver 10 pct. — at industri, der er beliggende i byerne, fremtidig selv skal sørge for uddannelsen af de unge arbejdere; og for hele dette område er der intet i dette lovforslag.

Det, vi sagde, var, at hvis man vil have en højt udviklet industriarbejderstand, må man skabe et læreforhold, analogt med lærlingeuddannelsen, for industriarbejderen. Den unge industriarbejder må knyttes fast i et par år til en virksomhed, så han kan lære arbejdets tålmodighed, få fornemmelsen af produktion på en helt anden måde end nu, og han skal kunne meget mere end før. Hvor vi før brugte arbejdere til hårdt arbejde, forsvinder nu det hårde arbejde, og folk skal vide mere.

Vi gik stærkt ind for dette sammen med det konservative folkeparti sidste gang; vi sagde det i betænkningen, og jeg gentager, at det er livsvigtigt, at disse spørgsmål tages op. Jeg ved ikke noget om, i hvor høj grad vi har dansk industri med i dette. Det er jo ikke noget, vi går og undersøger først, om de har sagt ja til det, vi vil, men jeg er sikker på, at vi har ret; og at det er gået så trægt med at få dannet brancheudvalg her og dér og få det i gang, viser, hvor — nu vil jeg ikke bruge et ubehageligt udtryk, jeg vil ikke sige konservativ, for det kan jo både være godt og ondt — hvor folk klammer sig til det, der er, hvor svært man har ved at forudse, hvad der måtte komme, og det uanset om man er arbejder eller arbejdsgiver,

for de daglige krav er så store, at vi ikke får tid nok til i tilstrækkelig grad at overveje, hvad der må komme.

Jeg ønsker med disse ord blot at understrege de krav, vi dengang rejste, og det tilbud, vi gav socialdemokratiet, den daværende regering, og at vi ønsker optaget til drøftelse problemet om, hvordan der skabes den bedst mulige uddannelse af de unge, som skal begynde at arbejde, og at man ikke alene skal tænke på dem, der skal skifte arbejde. Jeg mener, at hvis vi klarer en god, almen uddannelse af dem, der er i 16-18 års alderen, som er nyttig for næsten ethvert erhverv, har vi løst en meget væsentlig del af det omskolingsproblem, der ellers vil komme senere. Jeg vil føje til, at jeg personlig tror langt mere på det arbejde, man lærer på en arbejdsplads, end det, man lærer på en skole. Jeg har været på en af disse arbejdstekniske skoler sammen med den daværende socialminister, og dér så vi, at de fik nogle nye, kønne brædder og et nyt monierjern, og disse brædder savede de i stykker og stillede op til forskallinger, til et helt hus, og bandt jernet, og når det hele var stillet op, brækkede man det ned igen, og så kunne man altså se, hvad man kunne bruge af det igen. Det er en dyr måde at lære folk op på. De kunne akkurat lige så godt have lært dette på en arbejdsplads, men selvfølgelig: hvis man tilbyder arbejdsgiveren, at det vil staten og det offentlige betale, så fritager man arbejdsgiveren for at gøre det.

I industrien må vi betale uddannelsen af vore egne folk. Vi har masser af specialarbejdere. Alt dette har industrien klarer, og det, man skulle skabe, var en hjælp til, at de unge fik en rationel uddannelse sideløbende med det praktiske: at lære at bestille noget og lære arbejdet i virksomhederne.

Jeg håber, at flertallet i salen vil gå ind for, at vi tager en udvalgsbehandling, ikke fordi vi ønsker denne lov ændret, men fordi vi ønsker at drøfte hele problemet i sammenhæng.

Peter Larsen: Jeg skal ikke ved denne lejlighed gøre mange bemærkninger, fordi det jo i al korthed kun drejer sig om at udskyde revisionen af loven vedrørende beskæftigelse og uddannelse af unge, og ven-